

Rapporterende enhet:
Institutt for medisinske basalfag

Rapportert av:
Lene Frost Andersen, Hela Soltani,
Trude Abelsen, Karen Wiese-Hansen

Periode:
T3– 2023

Dato:
16.1.2024

Økonomirapport IMB

I 2023 har institutt for medisinske basalfag et akkumulert mindreforbruk (overskudd) på kr 13,3 millioner, som er kr 3,2 millioner over budsjett. De siste årene har IMB hatt et isolert mindreforbruk, som har gitt et stadig økende akkumulert mindreforbruk. På grunn av et isolert merforbruk på kr 18 millioner i 2023, som i hovedsak tilskrives investeringer, reduseres det akkumulerte mindreforbruk betraktelig. I årsbudsjettet for 2024 er det også budsjettet med høyere kostnader enn inntekter, som reduserer mindreforbruket ytterligere. Handlingsrommet i kommende år innsnevres som følge av et redusert akkumulert mindreforbruk, samtidig som behovet for nøkternt pengebruk øker.

Totaløkonomien

Instituttets totaløkonomi består av den bevilgningsfinansierte virksomheten (BEV) og den eksternfinansierte prosjektvirksomheten (BOA). Den eksternfinansierte prosjektporteføljen utgjør en stor andel av IMBs regnskap, og instituttet er i stadig større grad avhengig av at denne opprettholdes. BOA utgjør 45% av instituttets totale inntekter, 34% av personalkostnadene, og 50% av driftskostnadene.

Bevilgningsfinansiert virksomhet

Tabell 1 viser utvikling av den bevilgningsfinansierte virksomheten fra 2019 frem til 2023, samt årsbudsjettet for 2023 og 2024. Her tydeliggjøres det isolerte mindreforbruket som har vært i tidligere år, og som i 2023 og 2024 skifter til et merforbruk.

Tabell 1: Utvikling regnskapstall fra 2019 bevilgningsfinansiert virksomhet (tall i 1000 kr)

	Årsregnskap 2019	Årsregnskap 2020	Årsregnskap 2021	Årsregnskap 2022	Årsregnskap 2023	Årsbudsjett 2023	Årsbudsjett 2024
Inntekter	-190,4	-196,9	-213,2	-200,8	-203,9	-199,6	-209,8
Personalkostnader	168,4	175,4	177,4	178,3	189,4	184,4	191,5
Driftskostnader	34,2	33,2	37,7	38,7	35,3	25,8	36,0
Investeringer	18,9	12,3	18,3	10,4	23,4	25,0	21,7
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	31,1	24,1	20,2	26,5	44,2	35,5	39,5
Nettobidrag	-27,2	-28,9	-25,0	-27,8	-26,2	-25,0	-26,7
Prosjektavslutning	0,1	1,0	0,2	0,2	0,0	0,0	-0,1
Overforbruk BOA	0,0	0,0	0,1	0,3	-0,1	0,0	0,0
Isolert mer-/mindreforbruk	4,0	-3,8	-4,4	-0,8	18,0	10,5	12,7
Overført fra i fjor	-25,9	-21,9	-25,6	-29,3	-31,3	-20,6	-17,7
Akkumulert mer-/mindreforbruk	-21,9	-25,7	-30,1	-30,1	-13,3	-10,1	-5,0

Personalkostnader utgjør den desidert største andelen av IMBs kostnader med omtrent 74%. Regnskapet for 2023 avviker fra årsbudsjettet med kr 5 millioner. Det skyldes i hovedsak økt arbeidsgiveravgift for stillinger med mer enn kr 750 000 i lønn (kr 0,7 millioner), samt høyere lønnsvekst enn det som ble lagt til grunn i budsjettet. Instituttet opplever også et innsnevret handlingsrom på personal, som følge av høy lønnsvekst som ikke blir tilstrekkelig kompensert gjennom tildelingen fra KD. Av driftskostnader er kjøp av forsknings- og laboratorietjenester og høye vedlikeholds- og driftsmateriellkostnader utgifter som gjør at regnskapet overstiger årsbudsjettet. Investeringsregnskapet for 2023 er noe under årsbudsjettet, og skyldes forsinkelser i forbindelse med oppgradering av disseksjonssalene. For 2023-regnskapet utgjør dette kr 1,8 millioner, som kommer med i 2024-regnskapet.

Inntekter tilhørende 2023, som det er budsjettert for og som ikke er blitt regnskapsført i 2023, utgjør rundt kr 1,6 millioner, hvorav kr 1,25 millioner skal komme fra fakultetet. Dette skyldes at noen UiO-interne bilag ikke er blitt utstedt/godkjent i tide. Inntektene kommer med i regnskapet for 2024, og vil påvirke avvik fra budsjett og prognose tilsvarende.

IMBs forsøksdyravdeling (KPM) har for 2023 et merforbruk på kr 2 millioner. Sammen med underskudd fra de to foregående år gir dette et akkumulert negativt resultat per 31.12.23 på kr 3,6 millioner. Økt underskudd i 2023 skyldes i hovedsak økte kostnader. Mens inntektene ble om lag som budsjettert, har både personalkostnader og driftskostnader vært høyere enn budsjett i 2023, bl.a. som følge av reforhandlet beredskapsavtale gjeldende fra oktober 2023, samt økt lønns- og prisvekst generelt. Det er nærliggende å tolke dette som et tegn på at burtallet nå er for lavt til at man kan ta ut stordriftsfordeler på kostnadssiden. I årsbudsjett for 2024 forventes etterspørselen og dermed burtallet å øke, og KPM vil ha et isolert balanserende resultat. Det er tatt utgangspunkt i dagens organisering av enheten, og det tas ikke høyde for samordning av all forsøksdyrvirksomhet ved UiO (KPM-UiO).

Tabell 2: Årsverksutvikling bevilgningsfinansiert virksomhet

Utvikling årsverk bevilgningsfinansiert	Årsverk 2023	Antall årsverk opprinnelig årsbudsjett 2023	Antall årsverk justert årsbudsjett 2023	Antall årsverk 2022
Gjennomsnitt T1	208,3	206,2	205,4	204,5
Gjennomsnitt T2	207,0	206,2	204,7	203,2
Gjennomsnitt T3	208,1	206,2	204,8	208,2

Tabell 2 viser at IMB har rundt 2 årsverk mer i 2023 enn opprinnelig budsjettert. Dette skyldes noen mindre justeringer i stab på de ulike avdelingene, forlengelser av rekrutteringsstillinger og noe bruk av vikar i forbindelse med langvarig sykefravær.

Tabell 3 viser at av det akkumulerte regnskapsresultatet for 2023 på kr 13,3 millioner, er kr 11,3 millioner sentralt øremerkede midler. I hovedsak er dette midler fra livsvitenskapssatsingen, innovasjons- og internasjonalsiseringsmidler og utstyr klasse I fra UiO. Lokalt øremerkede midler består stort sett av driftsmidler til våre forskerlinjekandidater. I forhold til justert årsbudsjett for 2023 er andelen restmidler i IMBs regnskapsresultat betydelig lavere enn forventet.

Tabell 3: Øremerkede midler og avsetninger (tall i 1000 kr)

	Regnskap T3 2023	Årsbudsjett 2023	Justert årsbudsjett 2023	Årsbudsjett 2024
Eksternt øremerket	0	-0	0	0
Sentralt øremerket	-11 342	-7 630	-9 292	-2 487
Lokalt øremerket	-854	-1	-937	-94
Avsetning	487	0	0	0
Rest midler	-1 627	-2 449	-7 479	-2 449
Sum	-13 336	-10 080	-17 708	-5 029

Eksternt finansiert virksomhet (BOA)

IMB har en stor eksterntfinansiert prosjektportefølje, og er i stadig større grad blitt avhengig av det økende nettobidraget. Nettobidraget dekket i 2023 omtrent 11% av kostnadene i den bevilgningsfinansierte virksomheten, se tabell 1. Grunnet overgang til nytt regnskapssystem i 2021, vil ikke årsregnskapet 2019-2021 være direkte sammenlignbart med resterende år, men man ser av personalkostnadene at det er en stabil, positiv utvikling i porteføljens størrelse.

Tabell 4 viser regnskapet til IMBs eksterntfinansierte virksomhet. Som følge av en voksende prosjektportefølje, er samlede kostnader, inkludert nettobidrag, økt med omtrent kr 8 millioner i 2023 i forhold til 2022, hvilket er kr 15,8 millioner mer enn opprinnelig budsjettert for 2023. Personalkostnader har i tidligere år økt med rundt kr 1-2 millioner årlig, og gikk opp med kr 0,6 millioner i 2023 sammenlignet med 2022. Dette skyldes lønnsøkning, siden antall årsverk er redusert i 2023 i forhold til året før, se tabell 5. Driftskostnader har i 2023 økt med kr 5,6 millioner sammenlignet med året før, og tilskrives økte kostnader tilknyttet drifts- og forbruksmateriell. Nettobidrag er kr 0,7 millioner over budsjett, og rundt kr 2 millioner høyere enn i 2022. Prosjektavslutning på kr 1,5 millioner er en feilføring tilhørende et annet institutt, og har ingen innvirkning på institutt-regnskapet. Dette korrigeres i 2024.

Tabell 4: Utvikling regnskapstall fra 2019 eksternt finansiert virksomhet (tall i 1000 kr)

	Årsregnskap 2019	Årsregnskap 2020	Årsregnskap 2021	Årsregnskap 2022	Årsregnskap 2023	Årsbudsjett 2023	Årsbudsjett 2024
Inntekter	-137,9	-215,9	-166,3	-157,8	-165,7	-149,9	-167,0
Personalkostnader	87,2	92,4	94,8	95,9	96,5	95,0	102,0
Driftskostnader	34,7	30,8	34,9	30,4	36,0	25,0	36,3
Investeringer	1,1	1,0	13,8	3,1	1,9	1,0	0,2
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	-14,9	-91,7	-22,8	-28,4	-31,2	-28,9	-28,5
Nettobidrag	27,5	29,6	24,0	27,7	29,6	28,9	28,4
Prosjektavslutning	-0,1	-1,0	-0,2	-0,2	1,5	0,0	0,1
Overforbruk BOA	0,0	0,0	-0,1	-0,3	0,1	0,0	0,0
Isolert mer-/mindreforbruk	12,5	-63,1	0,8	-1,2	0,0	-0,0	-0,0

Tabell 5 viser årsverksutviklingen for IMBs eksterntfinansierte virksomhet. Det er en nedgang i gjennomsnittlige årsverk for 2023 på 4,5 årsverk i forhold til 2022. Dette antas å skyldes variasjon i prosjektsammensetning.

Tabell 5: Årsverksutvikling eksternt finansiert virksomhet

	Årsverk 2023	Antall årsverk opprinnelig årsbudsjett 2023	Antall årsverk justert årsbudsjett 2023	Antall årsverk 2022
Utvikling årsverk BOA				
Gjenennomsnitt T1	133,0			130,4
Gjenennomsnitt T2	128,8			130,5
Gjenennomsnitt T3	125,7			130,2

Som følge av at NFR nylig har endret søknadsprosessen sin, er det usikkerhet rundt hvordan dette slår ut på prosjektporteføljen i fremtidige år. Det er et stort risikomoment for instituttet, da NFR-finansierte prosjekter utgjør en stor andel av porteføljen, og dermed nettobidraget.